

Kedves testvéreim a Krisztusba vetett hit által!

Jézusnak és egyáltalán a bibliai szereplőknek-bibliai íróknak rengeteg mondását ismerik a világon szerteszét. Például azt, hogy aki nem akar dolgozni, ne is egyék, vagy akár azt, hogy aki nincs velem, az ellenem van, és így tovább. Annyira sok van ilyen, hogy nem is akarok nagyon példákat hozni, mert gyakorlatilag százas nagyságrendről beszélhetünk. A lényeg, ami miatt ma ezzel kezdtem a bevezetésemet az, hogy ezt a bibliai mondást is sokan ismerik, hogy „akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól még az is elvételik, amilye van.”

Hogyan kell érteni ezt a mondást, ami egyébként közmondás-gyanús, tehát valószínűleg Jézus is idézte már ezt a bölcsességmondást akkor, amikor a Bibliában ezt Jézus tanításaként olvassuk?

A szövegkörnyezet mindig alapvető segítséget nyújt. A Szentírásban Máté és Márk evangéliumában Jézus ezt a mondását a magvető példázatának elmondása után mondja, illetve Máté és Lukács evangéliumában a talentumok példázatánál.

Lássuk ezeket a példázatokat közelebbről!

A magvető példázata arról szól, hogy Isten országa ahhoz hasonló, mint amikor a magvető szórja a vetőmagot, s bár annak jó része nem fog kikelni, vagy, ha kikel is, nem fog termést hozni, mégis a maradék jó termést hozó magért érdemes szórni a vetőmagot. A tanítványok megkérdezték Jézust a példázat értelméről, s ő ekkor mondta azt, hogy vannak, akik megértik a példázatát, s vannak, akik előtt ez elrejtett marad, akik látván nem látnak, hallván nem hallanak, és nem értenek. Ők azok, akiktől elvételik még az, amijük van. Mármint mi? A példázat meghallgatása után annak megértése, pontosabban a példázat jelentésének megértése.

A másik példázat arról szól, hogy hasonló az Isten országa ahhoz, mint amikor egy úr elutazik, s addig a szolgálói közt pénzt oszt szét kereskedés céljából. Amikor visszaérkezett, azt látta, hogy többen is szépen szaporították a vagyont, de 1 nem csinált vele semmit, és azzal érvelt, hogy ezzel ő tulajdonképpen ügyesen vigyázott a vagyona. Az úr azonban nem fogadja el ezt az érvelést és számon kéri azt, hogy miért nem kezdett a rábízott vagyonnal jól, miért nem szaporította? Ekkor mondja az úr még azt is ennek a haszontalan szolgának, hogy akinek van, annak adatik, de akinek pedig nincs, attól még az is elvételik, amije van.

Az első példázatban tehát a mondás értelme az, hogy a hallott, de meg nem értett isteni tanításból semmi jó nem származik, sőt egyenesen rossz, hiszen még az is elvételik, ami van, tehát maga az isteni szó meghallása, ismerete.

A második példázatban a mondás értelme az, hogy a hallott, de félreértett, illetve nem gyakorolt isteni parancsból semmi jó nem származik, sőt egyenesen rossz, hiszen még az is elvételik, ami van, tehát a lehetőség arra, hogy az ember az Istentől kapott képességeivel valami jót kezdjen.

Kedves testvéreim! Ezek a gondolatok nagyon fontosak. Jézus nem mellékesen jegyezte meg ezeket, hogy egy kicsit színesítsen a példázatain valamilyen ókori bölcsességgel, hanem kifejezetten azért mondta, hogy a hallgatók erre felkapják a fejüket. Miről is van szó? Az első esetben arról, hogy emberek hallgatták Jézus példázatait, amik Isten országának, Isten uralmának, Isten királyságának a titkát érzékeltették, és ki így, ki úgy értelmezte. Jézus szerint

a példázat helyes értelmezése annyira fontos dolog, hogy annak hiányában még ott sem tart az illető a lelki életében, mint a példázat megismerése előtt. Még rosszabbá vált a lelki állapota.

A második esetben arról van szó, hogy a hívő emberek kapnak Istentől különböző képességeket, amelyeket kamatoztatni kell. Aki ezt nem teszi, az ezzel azt éri el, hogy Isten ítéletet hirdet felette. Az ítélet ellen nem lehet védekezni azzal, hogy a képességek kamatoztatása kockázatos dolog. A talentumokat, a lelki képességeket Istentől azért kapja az ember, hogy azzal éljen. Ennek elhanyagolása parancsmegtagadás, a büntetés pedig az, hogy nincs helyette más isteni adottság, amit attól még nyugodtan lehetne kamatoztatni, hanem Istentől elszakítva, isteni ajándék nélküli lelki nincstelenségben kell élnie az ilyen embernek.

Mit jelentenek ezek a mindenkori tanítványokra nézve? Először is azt, hogy **Isten akaratát az ő tanításaiban lehet hallani**. Isten parancsolataiban, tanításaiban. Nem belső megvilágosodásban, hanem az Úr, az Isten szava által, az ígében keresztül, a Biblián keresztül, Jézus szavain keresztül. Ezt mindmáig sokan próbálják megúszni, kikerülni, pedig nem lehet. Jézus azt mondja: aki hallja Isten beszédét, de rejtve marad előtte annak értelme, annak az állapota utána rosszabb lesz, mint előtte volt. Mert azzal nem tudott élni, amivel kellett volna. Isten ígéreire tehát minden erejét megfeszítve kell az embernek, mert az az örök élet beszéde. Isten ígérének, Isten szavának meghallása és megértése élet-halál-kérdés. Nem lehet majd az ítéletkor azzal védekezni, hogy elnézést, félreértettem, hogy mit is testszett mondani? Vagy, hogy én azt gondoltam, hogy az kedves Isten előtt, ha én ezt és ezt teszem. Nem. Isten egyértelműen tanít és parancsol ígéje által és Jézus által.

Aztán másodszor arra figyelmeztet minket ezzel Jézus, hogy **a megértés hiánya nem az, hogy a tanítást, példázatot, isteni szót nem érti az illető, hanem azt jelenti, hogy nem úgy érti, ahogyan kellene**. Nem az a kérdés, hogy alacsony IQ-val rendelkező emberek mennyit értenek Jézus tanításaiból, hanem az, hogy ki mit kezd vele? Mit hall ki belőle? Mit vonatkoztat magára? Jézus talentumos példázatának tanítása arról, hogy különböző a mérték az isteni adományok tekintetében, egyértelművé teszi, hogy Isten mindenkitől önmagához képest kéri a kamatoztatást, a kérdés tulajdonképpen nagyjából annyi, hogy a hallott ige után az illető lelkében elindul-e valami lelki változás, lelki fejlődés. A pusztá megértés még kevés. Nem az a kérdés, hogy a magvető példázatánál megértették-e, hogy az elvetett gabonamagok története mi, vagy, hogy ez mennyire hasonlít bizonyos lelki magatartásokra, hanem az, hogy a hallgató miben ismer magára és ez által mit tesz a hite fejlődése érdekében? Nem az a kérdés, hogy mennyi lelki ajándéka van valakinek, hanem az, hogy kamatoztatja-e, jól használja-e? A meg nem cselekedett ige gyakorlatilag meg nem értett.

A harmadik üzenet a mindenkori tanítványokra nézve az, hogy **nem csak az ember kamatoztathatja ezeket a képességeit, hanem maga az Isten is ad hozzá jutalmat**. Aki komolyan veszi, hogy vannak Istentől kapott megbízásai és tehetségei, amikkel nem a maga javára, hanem mások javára és Isten dicsőségére él, azt Isten vagy azzal jutalmazza, hogy a kevés után még több lehetőséget és képességet ad, vagy pedig azzal, hogy ezt üdvösnek találja és magát az üdvözülést adja jutalomnak. Hangsúlyozom, hogy a lelki ajándékok embertársaink javára vannak, és nem a magunk javára. Tehát nem az a kérdés, hogy például valaki jó zenei hallással rendelkezik-e, hanem az, hogy ezzel örömet szerez-e másoknak? A lelki ajándékoknál az is fontos, hogy a gyakorlásának legjobb helye a gyülekezet. Tudniillik ott lehet a leghasznosabban ezekkel élni. Sok minden miatt. Például azért, mert egy gyülekezet mindig ad

kihívást, míg ugyanez nem feltétlenül mondható el a mindenkori hívó ember családjáról, környezetéről. Aztán a lelki ajándékok tekintetében a gyülekezet nem csak szomjasan várja azokat, hanem tovább is adhatja, például megbízással, vagy kézzel, áldással. Gondoljátok csak el, hogy a presbiteri tisztség mennyire más lenne e nélkül, vagy a lelkészi beiktatás, vagy a főgondnoki tisztség, vagy a kántori, hitoktatói tisztség. Aztán a gyülekezet azért is a legjobb hely a kegyelmi ajándékok gyakorlására, mert ott úgy illik, hogy Isten dicsőségére legyenek ezek a képességek gyakorolva. Nem biztos, hogy úgy is történik, de elméletileg úgy illik. Ezt most komolyan mondom, mert számos olyan intézményt, szervezetet, közeget ismerünk, ahol a képességek nem Isten dicsőségére vannak használva, hanem vagy képességfitogtatásra, vagy pedig olyanok számára van gyakorolva, akik erre nem szorulnak rá. Például számos nagyon gazdag ember kire hagyja a vagyonát, vagy kivel osztja meg? Valaki más nagyon gazdaggal, vélhetőleg családdal. Dunába vizet! Na, erre aztán nagy szüksége van a világnak! Ezzel ellentétben ugyanezzel a lehetőséggel való jól élés nem kérdés egy gyülekezetben, hiszen a rászorulókkal osztja meg vagyonát a gyülekezet. Az pedig mindig van egy normális gyülekezetben, hiszen amelyik gyülekezetben nincs fogyatékos, ott maga a gyülekezet fogyatékos. Folytassam a sort, hogy miért a gyülekezetekben van a helye a lelki ajándékoknak? Mert ott például nem kiemelkedési lehetőség a képesség, hanem szolgálati lehetőség. Vagy, mert ott annyiféle lehetőség van, hogy a legértékeltenebb tagnak is szerepe, feladata van. Vagy, mert ott a lelki ajándékokat értik mások is. Például képzeljétek el, ha valaki csodát tudott tenni, vagy csodát élt át. Vajon a hívó testvéreken kívül talál-e megértést arra? Nem valószínű. És még egy ütős érv: ha valakinek az igehallgatás megértetté válik, akkor az mindig üzenetté, feladattá válik, amit tovább is kell, hogy adjon szóban és cselekedetben, az ige tanításának megcselekvésében. Az ember nem csupán úgy megy haza az igehirdetés helyes megértése után, hogy jó volt, hanem úgy, hogy annak megcselekvése milyen jó lesz. Egy szó, mint száz: A lelki ajándékokat Isten nem a magunk javára adja, hanem másokat szolgálni, de úgy, hogy ez az ő dicsőségére történjen. Egyedül így gyakorolva válik ténylegesen is a magunk javára, hiszen, vagy további képességeket ad akkor ehhez Isten, vagy pedig ezt fogja örök élettel jutalmazni. Jézus például nem a semmiből teremtett halakat és kenyeret 5000 embernek, hanem annak a fiúnak a hitét áldotta meg, aki az értelmezhetetlenül kevés 2 halat és 5 kenyeret odaadta Jézusnak. Isten megjutalmazza azt, aki a lelki képességét okosan használja.

Negyedszer az az üzenete Jézus mondásának, hogy **a visszatartott lelki ajándéknál, illetve a nem lelki ajándékká tett igemegértésnél** (és igazából így függ össze a két különböző helyzetben mondott példázat), tehát a nem lelki ajándékká tett Istentől kapott képességeknél, lehetőségeknél **az illető lelki állapota kárhozatos**. Nem egyszerűen nem kedvező, hanem kárhozatos. A helytelen igehallgatás, amiben vagy csak a megértésen van a hangsúly és elenyészik a cselekvés, vagy amiben félreértett az üzenet és az illető leginkább csak önigazolásra használja az igehallgatást, vagy másokkal szemben, hogy másoknak mennyire komolyan kellene venni az ige üzenetét, nos, az ilyen igehallgatás maga a kárhozat. Isten ígéjével, illetve Istennel magával úgy közösségben lenni, hogy abból nem jó származik: ez kárhozat. Ez sajnos gyakorlattá válhat, megszokott vallásgyakorlattá, amiben a járulékos hasznok túlságosan csábítók lehetnek ahhoz, hogy az illető rájöjjön: végzetesen rossz a hitélete. Csábítóan sok a haszon, hiszen haszon lehet az is, ha azzal védekezik valaki: kérem, az igehirdető beszéde túl bonyolult volt, hát már hogyan is érthetném? Csábító haszon, hogy azzal védekezzen valaki: kérem, annyi képmutatás van az egyházban, hogy én az ő Bibliájukból nem kérek! Csábító lehet a haszon, ha valaki azt mondja: nekem oly kevés kegyelmi ajándékom van,

hogy gyakorlatilag nem teszek semmi különöset, csak élvezem, ha van egy gyülekezet, vagy egy jó igehirdetés, vagy egy jó templom, egy jó egyházzene, egy kis jó lehetőség egyet imádkozni. Csábító lehet a haszon, hogy Isten közelében éljen a vallásos ember, de soha ne arccal Isten felé, és így majd az ítéletnél azzal védekezzen: hiszen én mindig ott voltam melletted! Igaz, de nem veled! Testvéreim! Ezek mind kárhozatos állapotok. Azt hiszi az illető, hogy a vallásos életében van valami, valami jó, valami jó érzés, de valójában nincs. Az ítéletkor kiderül majd, hogy semmilye nem volt. Nincs mit felmutatnia Isten előtt, sőt emberek előtt sem. Az is elvételük majd, ami volt. Se istene, se embere nem lesz. Ez maga a kárhozat.

Testvéreim! Jézus, amikor látta, hogy ott legyeskednek körülötte sokan, ki kíváncsiságból, ki félelemből, ki izgalomból, ki örömmel, akkor ezzel a mondásával azt hangsúlyozta: nem az én beszédem hallgatása kell, hogy minket össze-kössön, hanem annak cselekvése. Jézus, amikor élete talán leghosszabb tanítói beszédét mondta el, a hegyi beszédet, amit elképedve hallgattak az emberek és meg is állapították róla, hogy ilyet még nem hallottak, és ő isteni hatalommal tanított, akkor Jézus utolsó tanítása ebben a beszédben az volt, ahogy aki csak hallgatja az ő igéit, de nem cselekszi, az hasonló egy alap nélküli házhoz, ami bármilyen szép is, a természeti csapások azonnal tönkre tesznek. Vegyük komolyan, hogy hitünk hatásfokát nézi az Isten és a haszontalan hitet végül elveszi. Csak az élő hitet áldja meg. Ámen.